

5. Ulusal Deniz Turizmi Sempozyumu
“Dijital Dönüşüm”
28-29 ŞUBAT 2020 – İZMİR
doi: 10.18872/0.2020.41

**DİDİM'DE DENİZ TURİZMİ FAALİYETLERİNİN
MEVCUT DURUMU VE FIRSATLAR ÜZERİNE BİR
ÇALIŞMA**

¹ Murat YAPICI, ²Birsen KOLDEMİR

ÖZET

Aydın ili sınırlarında yer alan eski ismi Yenihisar olan Didim, hem denizi hem de tarihi geçmişi itibariye önemli bir varış noktası konumundadır. Nüfusu 2018 yılında 85.055 olarak ölçülen Didim yaz aylarında gelen turistler ile 200.000 kişiye ev sahipliği yapmaktadır. Kuşadası ve Bodrum arasında bulunun Didim bölgedeki turizm merkezlerine yakınlığı yanında temiz denizi ile dikkat çekmektedir. Denizinin temizliği ile ön plana çıkan Didim temiz, bakımlı, donanımlı, güvenli çevre olduğunun göstergesi olan 11 mavi bayraklı plaj ve marina ile anılmaktadır. Son yıllarda deniz turizmi faaliyetlerinin artışın gözlemlendiği Didim, 2009 yılında marinaya kavuşmuştur. Gününbirlik gezi teknelerinin ve su sporlarının yer aldığı Didim'de henüz büyük gemilerin yaşayabileceği kruvaziyer limanı bulunmamaktadır. Çalışmada Didim'in deniz turizmi faaliyetlerinin mevcut durumu incelenmiş, geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Didim, Deniz Turizmi, Marina, Yat Turizmi.

---

¹Öğr. Gör, Galatasaray Üniversitesi, Denizcilik Meslek Yüksekokulu, İstanbul
myapici@gsu.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Mühendislik Fakültesi,
İstanbul bkr@İstanbul.edu.tr

1. GİRİŞ

Aydın ili yaklaşık bir milyon kişiye ev sahipliği yapan önemli bir turizm şehridir. İzmir ve Muğla illeri arasında yer alan Aydın'ın 1965 yılı nüfusu 500000 kişi civarındayken son 50 yılda iki katına artmıştır. 2012 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılan görüşmeler neticesinde Aydın ili Büyükşehir Belediyesine sahip olmuştur (Türkiye İstatistik Kurumu, 2013).

Aydın ilinin en önemli geçim kaynakları tarım ve turizmdir. Nüfusun yaklaşık %70'i tarım ile uğraşmaktadır. İncir, Pamuk ve Zeytin Aydın ilinde üretilen başlıca tarım ürünleridir. Aydın ili toplamda 8 önemli müzeye bunun yanında 21 önemli tarihi yere sahiptir (Aydın yerel.net; 2017).

Aydın iline bağlı 17 adet ilçe bulunmaktadır. Kuşadası, Söke ve Didim ilçeleri şekil 1'de görüldüğü gibi denize bakan ilçelerdir. Özellikle Kuşadası ve Didim turizm açısından şehrin önemli varış noktalarıdır. Didim ilçesi Söke ilçesinin parçası iken 1990 yılında merkezi Yenimahalle olan toplamda 11 mahalleye sahip bir ilçe olmuştur.

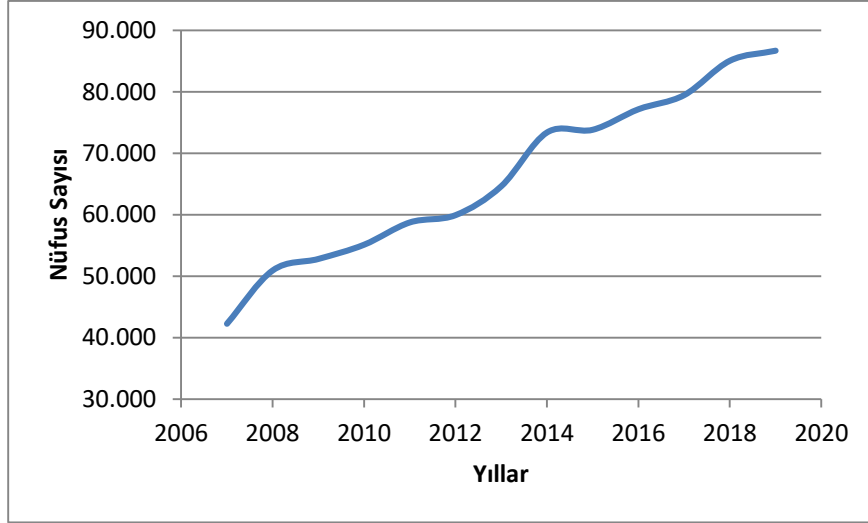
Şekil 1: Aydın İli Haritası

Kaynak: <http://www.turkiye-rehberi.net/aydin-haritasi>

Didim yerel yönetimi büyükşehir belediyesine bağlılığın yanı sıra, Akbük, Akyeniköy Belde Belediyesi ile Didim Belediyelerinden oluşmaktadır. Didim’de gerçekleştirilen turizm faaliyetlerinin ilçe yerel yönetimi ve ilçenin istihdamı için önemli bir yeri vardır. Özellikle Kuşadası ve Didim ilçeleri turizm faaliyetleri açısından Aydın ilinin turizm varış noktalarıdır.

2. DİDİM’İN DİNAMİK ÖZELLİKLERİ

Didim ilçesinde 2014 yılında gerçekleştirilen nüfus sayımına göre 73385 kişi yaşamaktadır. Nüfus yoğunluğu 161 kişidir. Türkiye nüfus yoğunluk ortalaması ise 100 kişidir. Yaz aylarında yerli ve yabancı turist akınına uğrayan Didim’in 1990 yılında toplam nüfusu 21200 kişi iken, 2018 yılında 85.055 kişi, 2019 yılında ise 86.688 kişiye ulaştığı görülmektedir. 1990 yılından sonra hızlı bir nüfus artışının yaşandığı Didim’de ayrıca Şekil 2’de 2007-2019 yılları arasında gerçekleşen nüfus artışı görülmektedir.

Şekil 2: Didim İlçesine Ait Nüfus Bilgileri (2007-2019)

Kaynak: https://www.nufusu.com/ilce/didim_aydin-nufusu

Didim ilçesinin 1960’ yılından itibaren nüfus artışının yaşandığı özellikle 1980’li ve 2000’li yılların sonunda gerçekleşen sıçramalar dikkat çekmektedir (Yerel Bilgiler Rehberi, 2017). Didim ilçesinde yaşanan

Nüfus yoğunluğu açısından Didim ilçesi Efeler, Nazilli, Söke, Kuşadası ilçelerinin ardından Aydın iline bağlı 5. kalabalık ilçedir.

Didim ilçesinin demografik özellikleri yanı sıra coğrafi yapısı, konumu, tarihi gibi dinamik özellikleri Didim'i yerli ve yabancı turistler tarafından tercih edilen önemli bir turizm varış noktası haline getirmiştir.

2.1. Didim'in Coğrafi Yapısı ve Konumu

Aydın iline bağlı olan Didim ilçesi 402 km²'lik yüz ölçümüne sahiptir. Didim ilçesi Muğla ile sınır konumundadır. Bafa gölüne ve güneyde Ege denizine kıyısı olan Didim hem deniz kum güneş hem de tarihi güzellikler açısından önemli bir cazibe merkezidir.

Didim'in en büyük avantajlarından biri Akdeniz iklimine sahip olmasıdır. Bu özellik yazların sıcak olmasına dolayısıyla güneşli günlerin fazla olmasını sağlamaktadır. Önemli turizm varış noktaları olan Bodrum ve Kuşadası arasında kalan Didim önemli bir turizm merkezidir. Kuşadası'na yaklaşık 70 km, Bodrum'a 110 km uzak olması Didim'e gelen turistlerin aynı zamanda bu varış noktalarına da kolayca geçebilmesine olanak sağlamaktadır. Şekil 3'de Didim'in coğrafi konumu görülmektedir (Didim Belediyesi, 2017).

Doğal güzelliklerinin yanında antik yerleşim yerlerine yakın olan Didim, güneyden turlar ile Milet'e gidilebilmektedir. Yaklaşık 20 km uzaklıkta bulunan Milet tarihte filozoflar şehri olarak bilinmektedir.

Şekil 3. Didim'in Coğrafi Konumu
Kaynak: Google Maps Didim, Aydın, 2017.

2.2. Didim'in Tarihi

Didim'de kurulan ilk yerleşik hayat M.Ö. 8000'li yıllara uzanmaktadır. Likya, Pers, Selecid, Attalid, Roma, Bizans gibi farklı medeniyetlere ait olan Didim, 1413 yılında Osmanlı İmparatorluğu yönetimine girmiştir. Ege bölgesindeki tektonik hareketlerden olumsuz etkilenen Didim depremlerden olumsuz etkilenmiştir. Osmanlı imparatorluğu zamanında Rumların yoğun yaşadığı bir köy olarak Yoran ismi ile anılmıştır.

Didim 1955 yılından evvel Hisar adıyla anılmıştır. 1955 yılında yaşanan depremlerle beraber insanların geçici evlere taşınması ile beraber ilçe Yenihisar ismini almıştır. Didim ilçesi 1980'li yıllar ile beraber turizm faaliyetlerini arttırmıştır. Bunun doğal etkisi olarak 1990 yılında ilçe olmuştur.

Şekil 4. Apollon Tapınağı, Didim.

Kaynak: Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017.

Didim'de yer alan antik eserlerin başında Apollon Tapınağı yer almaktadır. Farklı zamanlarda aynı bölgede yapılan üç farklı mabet kalıntıları bulunmaktadır. Perslerin Anadolu'ya yaptıkları seferler ile hasar gören tapınak kalıntıları Şekil 4'de görüldüğü gibi günümüze dek varlığını sürdürmüştür.

Şekil 5. Medusa Heykeli, Didim.

Kaynak: Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017.

Şekil 5’de görüldüğü gibi mitolojik olaylara konu olan Medusa heykeli Didim’de yer almaktadır. Türkiye’de yer alan diğer Medusa figürleri İstanbul Yerebatan Sarnıcı sütunlarında bulunmaktadır.

2.3. Didim’in Sosyal ve Ekonomik Durumu

Küreselleşme etkisi ile tüm Dünya’da artan refah koşulları ile boş zamanı değerlendirme arayışı turizm çeşitlendirilmesi ile artmıştır. Küreselleşme sınırların kalkmasına cazibe merkezlerinin daha fazla insan tarafından ziyaret edilmesine olanak sağlamaktadır. Didim’de turizm faaliyetleri hem işletmeleri hem de kamu hizmetlerini olumlu etkilemektedir. Son yıllarda konut sayısının ve işletme sayısının artması ile belediye gelirleri artmıştır. Turizm gelirleri mevsimsel değişkenlik arz etse de ilçe ekonomisi için önemli bir kalem olmuştur (Toprak, 2007).

Didim ilçesinde turizmin desteklenmesi amacıyla çeşitli organizasyonlar bulunmaktadır. Bunların başında Didim Ticaret Odası, Didim Turizm Derneği, Didim Kent Konseyi bulunmaktadır. Sivil toplum kuruluşu veya kamuya bağlı olan bu organizasyonlar Didim Turizmi ile ilgili faaliyetlerde bulunmaktadır (Çolakoğlu ve Aydın, 2012).

Didim’in turizm ile tarım faaliyetlerine sahip olması farklı sosyal projeleri gerçekleştirmesine olanak tanımıştır. Bunların başında Didim Zeytini Projesi gelmektedir. Proje ilçede 1 milyon zeytin ağacına sahip olmasını amaçlamıştır. Zeytin ve zeytinyağı zenginliğinden yararlanarak yabancı turistlerin hem konaklama hem de kendi elleri ile zeytin

toplamaına yönelik farklı turizm aktiviteleri gerçekleştirilebilmektedir (Kalkan, 2017).

3. ARAŐTIRMANIN AMACI

Son yıllarda artan rekreasyon faaliyetleri sonucunda her yıl farklı varış noktaları oluşmaktadır. Kimi zaman doğal güzellikler, kimi zaman bölgenin tarihi varış noktası seçimini etkilerken günümüzde popüler kültürde referans grupları önem kazanmaktadır. Referans grupların nerileri bir varış noktasının geliőimi ve tercih edilebilirliği için önem kazanmaktadır. Bu kapsamda doğal güzellikleri ile önemli tarihi eserlere sahip olan Didim'in mevcut turizm faaliyetleri ve deniz turizminin iyileőtirmesine yönelik tespitler çalıőmanın amacıdır.

4. ARAŐTIRMA YÖNTEMİ

Çalışma kapsamında Didim'i konu alan literatür kaynakları incelenmiőtir. Didim ilçesine ait ağırlıklı olarak yapılan çalıőmalar turizm faaliyetlerine yönelik olmasına karşın bölgenin coğrafi yapısını inceleyen bilimsel çalıőmalara konu olmuştur. Literatürde yer alan çalıőmalardan farklı olarak Didim'in deniz turizmi konusunda fırsatlarını incelerken ikincil kaynakların yanı sıra Didim'de yer alan kent konseyi, ticaret odası, belediye gibi farklı organizasyonlar ile görüőme yapılmıőtir.

5. DİDİM'DE TURİZM FAALİYETLERİ

Didim'de turizm faaliyetleri ilçe ekonomisine katkısı bulunmaktadır. Turizm gelirlerinin yüksek olması yerel yönetim gelirlerinin artması demektir. Didim ilçesine gelen turistlerin başlıca geliő amaçları;

- Eğlence (tatil, kültürel, sportif iliőkiler, yakın ziyareti, vb)
- Mesleki (toplantılar, kamu hizmetleri, vb)
- Diğer turizm konuları (staj, etüt, sağlık, vb)

şeklinde sıralanabilir. Ayrıca Kuşadası ve Bodrum'a gelen turistler günübirlikçi şeklinde ağırlanmaktadır. Didim ilçesi nüfusu yaklaşık 85000 kiőt iken yaz aylarında gelen turistler ile ilçede yaőayan kiőt sayısı 400000'i bulmaktadır. Didim'in toplam yatak kapasitesi 25000'in üzerinde

bulunmasına karşın ilçeye gelen özellikle yerli turistler kiraladıkları veya sahip oldukları evlerde kalmaktadır.

Tablo 1. Didim İlçesine Gelen Yıllık Turist Miktarı (2015-2017)

Yıl	Turist Tipi	Kadın Turist	Erkek Turist	Toplam Turist
2015	Yerli Turist	593395	411984	1005379
	Yabancı Turist	597449	407741	1005190
	Toplam	1190844	819725	2010569
2016	Yerli Turist	892487	465787	1358274
	Yabancı Turist	552142	377185	929327
	Toplam	1444629	842972	2287601
2017 (Mayıs)	Yerli Turist	105454	76278	181732
	Yabancı Turist	69133	77655	146788
	Toplam	174587	153933	328520

Kaynak: Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017.

Tablo 1.'de 2015-2017 yılları arasında Didim'e gelen turist sayısı görülmektedir. 2015 yılına göre 2016 yılında toplam turist sayısında artış yaşanmıştır. Ancak Yabancı turist sayısında 40.000 kişilik düşüş yaşanmıştır. Yabancı turist sayısının azalması durumu fiyatların düşmesine yerli turist sayısının artmasına neden olmuştur.

Didim'de 2017 yılı itibariyle 14 adet turizm işletme belgeli tesis sayısı mevcuttur. Ayrıca 152 adet belediye belgeli konaklama tesisi bulunmaktadır. Bu bölgeye gelecek olan veya gelen yerli ve yabancı turistlere hizmet veren 43 adet seyahat acentesi bulunmaktadır (Toker, 2019).

Didim'de yer alan çeşitli turizm tesislerinin bölgeye ait en önemli sıkıntılardan biri kalifiye eleman sıkıntısıdır. Özellikle turizm sektöründe çalışanların iş tatmini ve örgüt kültürü yeterliliği tatmin edici düzeyde değildir. Konaklama işletmelerinde örgüt kültürü müşteri memnuniyetini ve referans grupların düşüncelerini şekillendirmektedir (Rızaoğlu ve Ayyıldız, 2008).

Kalifiye olmayan çalışanlar örgüt kültürü ve ait olma duygusunu kaybetmesi işten ayrılma düşüncesini getirmektedir. Bu nedenle işletmelerin aktif sezonda nitelikli eleman sıkıntısı yaşamalarına neden olmaktadır (Güzel ve Ayazlar, 2014).

Didim’de özellikle seyahat acenteleri ile konaklama işletmelerinin koordinasyonu çok önemlidir. Seyahat acentelerinin etik olmayan davranışlar özellikle yabancı turistlerin beklentilerinin karşılanamamasına neden olmaktadır. Seyahat acentelerinin etik dışı davranışlarının başlıca nedenleri;

- Ücret yetersizliği,
- İş tatminsizliği,
- Örgütsel Güven eksikliği,
- Etik yönetici eksikliği şeklinde sıralanabilir (Akyol, 2010).

6. DİDİM’DE DENİZ TURİZMİ FAALİYETLERİ

Didim yaklaşık 90 km’lik sahil şeridine sahiptir. Bu özellik ilçenin deniz turizmi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi açısından önemli bir avantajdır. 90 km’lik sahil şeridine bağlı sahip Didim’in 21 km’lik alanı denize girilebilen plajlardan oluşmaktadır. Didim ilçesinde 9 adet mavi bayraklı olan toplam 35 koy ve plaj bulunmaktadır.

Didim’de deniz turizmi faaliyetleri 2009 yılında açılan Didim Yat Limanı ile önemli bir ivme kazanmıştır. Bodrum, Kuşadası yat limanlarının yanında Yunan adalarında bulunan marinalar ile aynı bölgeye hitap etmektedir. Didim Yat Limanı konum olarak Yunanistan’a bağlı Kos Adasına 27 mil, Samos Adasına 24 mil uzakta bulunmaktadır. Bodrum hava alanı ile entegrasyonunun sağlanması marina taleplerini olumlu etkileyecektir (Sezer, 2012).

Didim’e gelen yabancı turistlerin çoğu Milas Hava alanını kullanmaktadır. Didim-Milas içleri arasındaki mesafe yaklaşık 68 kilometredir. Milas havaalanına gelip Didim’i tercih eden turistler yaklaşık 1 saat 20 dakikada Didim’e varmaktadırlar. Bu nedenle Didim-Milas varış noktası oldukça önemlidir (Sezer, 2011).

Didim-Milas havaalanı transferinin yanı sıra Didim-İzmir Adnan Menderes Havaalanı arasında 142 km’lik mesafeyle transfer sağlanmaktadır. Adnan Menderes Havaalanına gelen turistler yaklaşık 1 saat 40 dakikada Didim’e varabilmektedir. Özellikle yat turizmi için önemli bir avantajdır.

Didim yat limanı; kara bölümünde 650 yat, deniz sahasında 400 yat olmak üzere toplamda 1050 yata hizmet verilebilmektedir. Süperyat,

katamaran, gibi farklı gemilere genel ve teknik hizmetler verilebilmektedir.

Günübürlük tekne turları hem Didim'in Altinkum hem de Akbük iskelelerinden koylara yönelik düzenlenmektedir. Saat 10.00-17.00 arasında yaklaşık 7 saat boyunca Cennet Koy, Akvaryum Koy, Akademi Koy, Dalyanaki koy ve Doğal Koy'u gibi başlıca koyları içeren gezi programı düzenlenmektedir.

Didim'de dalış turizminin geliştirilmesi amacıyla 2011 yılında SG 118 adlı sahil güvenlik botu batırılmıştır (Virahaber, 2011). Bu sayede deniz canlılarına zarar vermeyecek şekilde batırılan tekne dalış turizmi için Panayır adası civarı önemli bir varış noktası olması amaçlanmıştır.

Şekil 6. MS Island Sky Gemisi

Kaynak: Noble Caledonia, 2017.

Didim'de kruvaziyer turizmi için müsait koşullar olmasına rağmen sektör için önemli bir varış noktası haline gelememiştir. 2016 yılında, Şekil 6'da görülen MS Island Sky adlı kruvaziyer gemisi Didim'e gelmiştir. Getirdiği 100 yabancı turiste rağmen süreklilik sağlanamamıştır (Habertürk, 2016).

Su sporları açısından Didim'de gerçekleştirilen deniz sporlarının başında sörf, jet ski, flyboarding, su kayağı, uçurtma sörfü gelmektedir. Ancak su sporlarının düzenli ve sürekliliğine ihtiyaç bulunmaktadır.

7. DİDİM'İN DENİZ TURİZMİ POTANSİYELİ

Didim ilçesi Bodrum- Kuşadası arasında bulunması kimi zaman avantajlı olsa da kimi zaman dezavantajlıdır. Kuşadası ve Bodrum'un turizm potansiyelinin daha yüksek gelire sahip grubun tercihi olması özellikle yerli turist tarafından elde edilen geliri düşürmektedir. Buna rağmen Kuşadası ve Bodrum'un şehirleşmesi, kalabalıklaşması Didim'i ön plana çıkarmaktadır. Özellikle Altinkum plajının yaz döneminde deniz, kum, güneş turizmi için tercih edilmesi ile tarihi eserlere yakınlığı değerlendirilmesi gereken önemli bir özelliktir.

Denizinin temiz olması ve mavi bayrağa sahip olması özellikle dalış turizmi için önemli bir tercih sebebidir. Denizin kirliliğine neden olabilecek önemli bir sorun balık üretim çiftliklerinin oluşturacağı kirliliktir. Bu nedenle üretim çiftliklerinin mutlaka kontrol altında olması gereklidir.

Didim'e ilk kruvaziyer gemisi 2008 yılında gelmiştir. Ancak büyük gemilerin yanaşacağı kruvaziyer limanı bulunmamaktadır. Tarifeli seferler düzenleyen kruvaziyer firmalarının varış noktaları arasına girmesi Didim için önemli bir fırsattır.

Su sporları açısından Didim sörf, flyboard, su kayağı, tüplü dalış, uçurma sörfü açısından gerçekleştirilen faaliyetler geliştirilebilecek potansiyele sahiptir. Henüz kapalı yüzme havuzunun olmaması önemli bir eksikliklerdir. Bunun yanında kürek, kano ve yelken yarışlarına ev sahipliği yapabilecek potansiyele sahiptir.

Yunan adalarına yakın olması iki ülke arasında düzenli turistik seferlerin yapılabilme potansiyeli bulunmaktadır. Bu sayede esnafın önemli gelir elde edebilmesi önemli bir fırsattır.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Didim sahip olduğu doğal güzellikler ve tarihi gereği önemli bir varış noktasıdır. Ancak bu özelliklerinin sürekliliğinin korunması gerekmektedir. Özellikle Didim bölgesinde konut sayısının artması ve altyapı imkanlarının bu gelişime yetersiz kalabilmesi önemli bir sorun yaratacaktır. Konut bölgelerinin doğal habitata zarar vermeyecek bölgelere yapılması Didim'in turistik cazibe merkezi imajına zarar vermemesi gerekmektedir.

Didim'in Adnan Menderes ve Milas Hava alanlarına yakın olması hem konaklama amacıyla gelen turistleri hem de deniz turizmi faaliyetleri için gelen turistler için önemli bir seçenektir. Bu iki havaalanı arasında hem yerli turistlerin hem de yabancı turistlerin gelmesine yönelik Didim'e yeni bir havaalanı gereklidir.

Didim'de turizm eğitimi veren meslek lisesi ve meslek yüksekokulu bulunmasına rağmen konaklama işletmelerinde kalifiye eleman sıkıntısı yaşanmaktadır. Bunun yanında deniz turizmine yönelik derslerin verilmesi ile deniz turizminde hizmet verebilecek vasıflı eleman yetiştirilmesi gerekmektedir.

Deniz kültürünün yayılması genç yaşta aşılması ile mümkün olabilmektedir. Bu nedenle ilköğretim öğrencilerine deniz temizliği ve deniz turizmine yönelik temel bilgilerin sivil toplum kuruluşları ve organizasyonlarla kazandırılması gerekmektedir.

Türkiye'nin son yıllarda komşusu Suriye'nin yaşadığı sorunlar nedeniyle turizm olumsuz etkilenmiştir. Özellikle insan kaçakçılığı ve düzensiz göç nedeniyle hem genel turizm hem deniz turizmi zarar görmüştür. Gezi tekneleri ve yat turizminin olumsuz etkilenmemesi için gerekli tedbirlerin alınmasında yarar vardır. Ayrıca koylarda gezi düzenleyen teknelerin yaratacağı gürültü belirli bir seviyeye indirilmelidir.

Kruvaziyer gemilerinin yanaşacağı büyük bir iskeleye ihtiyaç vardır. Bu nedenle modern bir kruvaziyer limanı yatırımının yapılması ve bu varış noktasının uluslararası fuarlarda sıklıkla tanıtılması gerekmektedir.

Yaz aylarında yoğun klima kullanımı ve enerji sarfıyatı ile beraber elektrik kesintileri, trafo dağıtıcı arızalarının en aza indirilmesi gerekmektedir. Altyapının güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle turistlerin sınırlı tatillerinde olumsuz itibar bırakılmamalıdır. Turistlerin önemli varış noktaları ve tarihi yerlere giderken kullandığı yolların düzenlenmesi gereklidir.

KAYNAKLAR

Akyol, B. (2010). *Seyahat Acentelerinde Çalışan Personeli Etik Dışı Davranışa Yönelten Faktörler: Kuşadası ve Didim Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Aydın İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2017). <http://www.aydinkulturturizm.gov.tr/TR,64419/apollon-tapinagi.html> Erişim Tarihi: 15.11.2019.
- Aydın Yerel Haberleri (2017). <http://aydin.yerelnet.org.tr/> Erişim Tarihi: 13.12.2017.
- Çolakoğlu, O. ve Aydın, R. (2012). “Turizm Kentleri ve Kent Konseyleri Didim ve Calvia Uygulamalarının Karşılaştırılması” 13. Ulusal Turizm Kongresi. 6-9 Aralık 2012. Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Didim Belediyesi (2017), <http://www.didim.bel.tr/sehir-d-77-didim> Erişim Tarihi: 20.11.2019.
- Didim Guide Haber Sitesi (2017). <http://www.didimguide.com/didim-tarihi/> Erişim Tarihi: 14.12.2019.
- Güzel, B. ve Ayazlar G. (2014). “Örgütsel Adaletin Örgütsel Sinizm ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi: Otel İşletmeleri Araştırması.” Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, Cilt 16, Sayı 26.
- Google Map Harita Uygulaması (2017). <https://www.google.com.tr/maps/place/Didim,+Aydın> Erişim Tarihi: 13.12.2017.
- Habertürk Haber Sitesi (2017). <http://www.haberturk.com/yerel-haberler/haber/9517193-didimde-kruvaziyer-turizmi> Erişim Tarihi: 16.10.2019.
- Kalkan, A. (2017). Didim ve Çevresinin Tarihine Geleneksel Mutfak Kültürü Açısından Bakış: Zeytin/Zeytinyağından Elde Edilen Yiyecekler ve Unutulmakta Olan Bir Tat: Kaşopita. <http://www.akademik.adu.edu.tr/myo/didim/webfolders/files/ka-sopitaguncelleme.pdf> Erişim Tarihi: 15.11.2019.
- Noble Caledonia Yolcu Gemisi İşletmesi (2017) <https://www.noble-caledonia.co.uk/vessels/sea/island-sky> Erişim Tarihi: 16.10.2017.
- Rızaoğlu, B. ve Ayyıldız, T. (2008). “Konaklama İşletmelerinde Örgüt Kültürü ve İş Tatmini: Didim Örneği”. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt 19, Sayı 1.
- Sezer, İ. (2011). *Didim-Milas Kıyı Kuşağında Turizm ve Mekansal Etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sezer, İ. (2012). “Turistik Fonksiyonları ve Yat Turizmine Etkileri Açısından Didim Yat Limanı (D-Marin Didim)”. *Doğu Coğrafya Dergisi*, Cilt 17, Sayı 28. ISSN:1302-7956. s:103-124.
- Toprak, Y. (2007). *Turizmin Belediye Gelirleri Üzerindeki Etkisi: Didim Belediyesi Örneği*. Doktora Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Toker, A. (2019). *Tarihsel Süreçte Didim'de Yaşanan Göçlerin Yarattığı Değişimin Turizm Ekseninde İncelenmesi*, Doktora Tezi , Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2013). *Seçilmiş Göstergelerle Aydın*, www.tuik.gov.tr/ilGostergeleri/iller/AYDIN.pdf Erişim Tarihi: 08.10.2019.
- Türkiye Rehberi. net İnternet Sitesi, (2017). <http://www.turkiye-rehberi.net/aydin-haritasi> Erişim Tarihi: 08.10.2017.
- Vira Haber Sitesi (2017). <https://www.virahaber.com/dalis-turizmi-icin-tekne-batirilacak-22207h.htm> Erişim Tarihi: 16.10.2019.
- Yerel.net Yerel Bilgiler Rehberi, (2017). https://www.yerelnet.org.tr/ilceler/ilce_belediye_nufus.php?ilceid=198310 Erişim Tarihi: 20.11.2019.
- Yıllara Göre Didim Nüfusu , (2020) https://www.nufusu.com/ilce/didim_aydin-nufusu, Erişim Tarihi: 03.02.2020